

Om grunnlaget for inntektsoppgjørene 2012

Foreløpig rapport fra TBU,
20. februar 2012

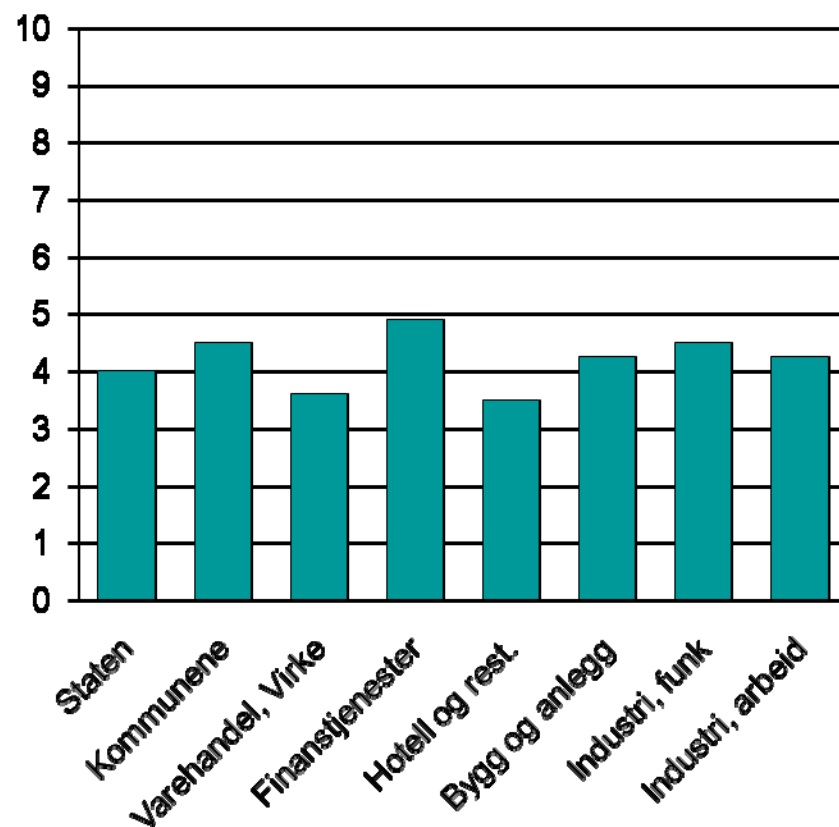
Innholdet i TBU-rapportene

- *Hovedpunkter* i den foreløpige rapporten
 - Lønnsutviklingen i 2011
 - Prisutviklingen – inkl. KPI-anslag for 2012
 - Industriens konkurranseevne
 - Inntektsutviklingen i husholdningene
 - Utsiktene for norsk og internasjonal økonomi
- *Oppdatering* i slutten av mars 2012, med
 - Mer fullstendig lønnsstatistikk for 2011
 - Lønnsutviklingen for kvinner og menn
 - NOU-publisering
- Oppsummering *etter inntektsoppgjørene* i juni 2012

Høyere lønnsvekst – mindre spredning

- Gjennomsnittlig lønnsvekst i 2011: 4,3 prosent
 - Høyere enn i 2010: 3,7 prosent
- Mindre forskjeller i lønnsvekst mellom områder enn i 2010
- I 2011 mellom 3,5 og 5
I 2010 mellom 3 og 6
I 2009 enda større var.

Årslønnsvekst 2010-2011 for noen hovedområder. Prosent

Lederlønn

Årslønnsvekst 2010-2011 for ledere i enkelte næringer. Prosent
Administrerende direktører og andre direktører med
lederfunksjoner i foretak med 10 eller flere ansatte. Ledere av små
foretak med færre enn 10 ansatte

	Administrerende direktører	Ledere av små foretak
Industri	8,7	6,4
Bygg- og anlegg	1,1	2,1
Varehandel	0,3	1,0
IKT	5,6	11,9
Finanstjenester	16,4	-
Forretningsmessig tjenesteyting	5,6	3,9

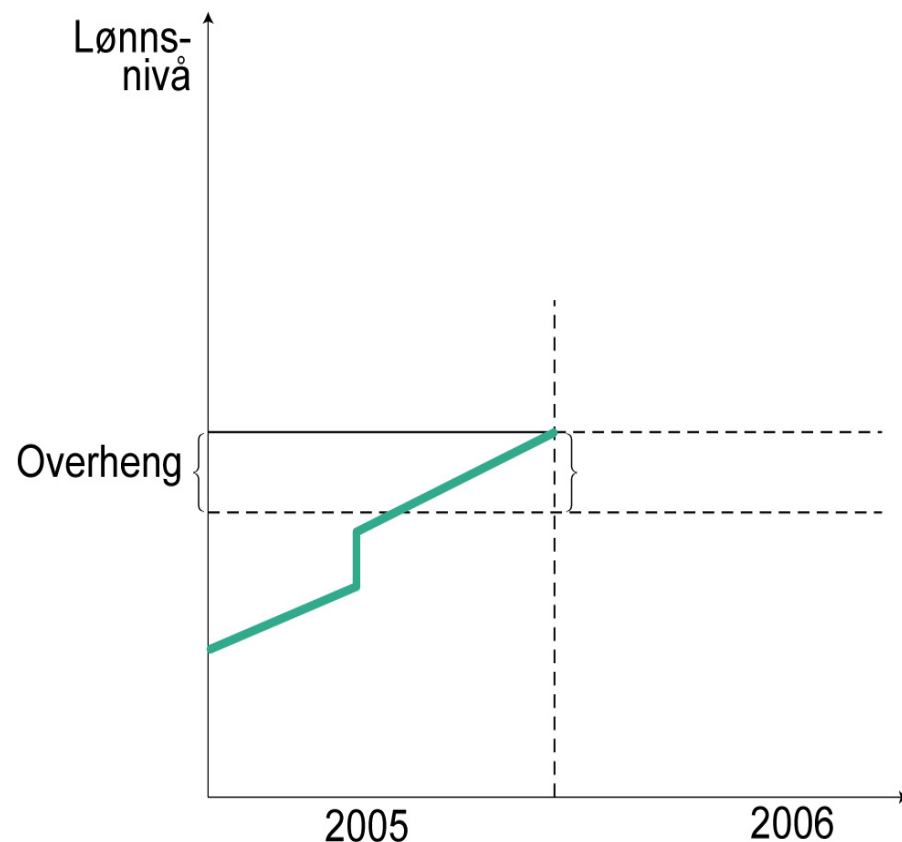
Lønnsoverhengen til 2012

- Overhengen til 2012 er anslått til $1\frac{1}{4}$ prosent
 - $\frac{3}{4}$ prosentpoeng lavere enn til 2011
 - Lavest i helseforetakene

Overheng til 2012 i noen sektorer. Pst.

Industri, arbeidere	$1\frac{1}{2}$
Industri, funksjonærer	$1\frac{3}{4}$
Finansnæringen	1,3
Virke - bedrifter i varehandel	1,0
Staten	1
Kommunene	1
Spekter - Helseforetakene	$\frac{3}{4}$
Spekter – øvrige bedrifter	1,2

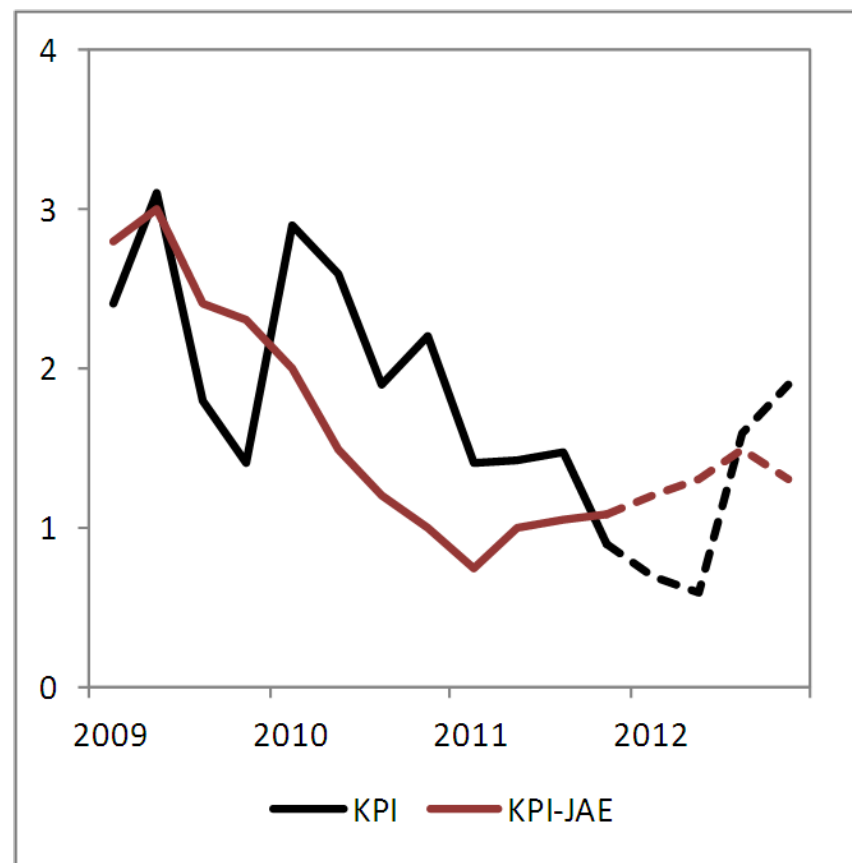
Lønnsoverheng: forholdet mellom lønnsnivået ved utgangen av året og gjennomsnittet over året

Utsiktene for inflasjonen i 2012

- Konsumprisene økte med 1,2 pst. i 2011
 - KPI-JAE steg med 0,9 pst
- Utvalget anslår veksten i KPI til om lag 1¼ prosent fra 2011 til 2012
 - Fall i strømpriser
 - Høy oljepris
 - Uendret valutakurs
 - Litt lavere innenlandsk kostnadsvekst enn i fjor

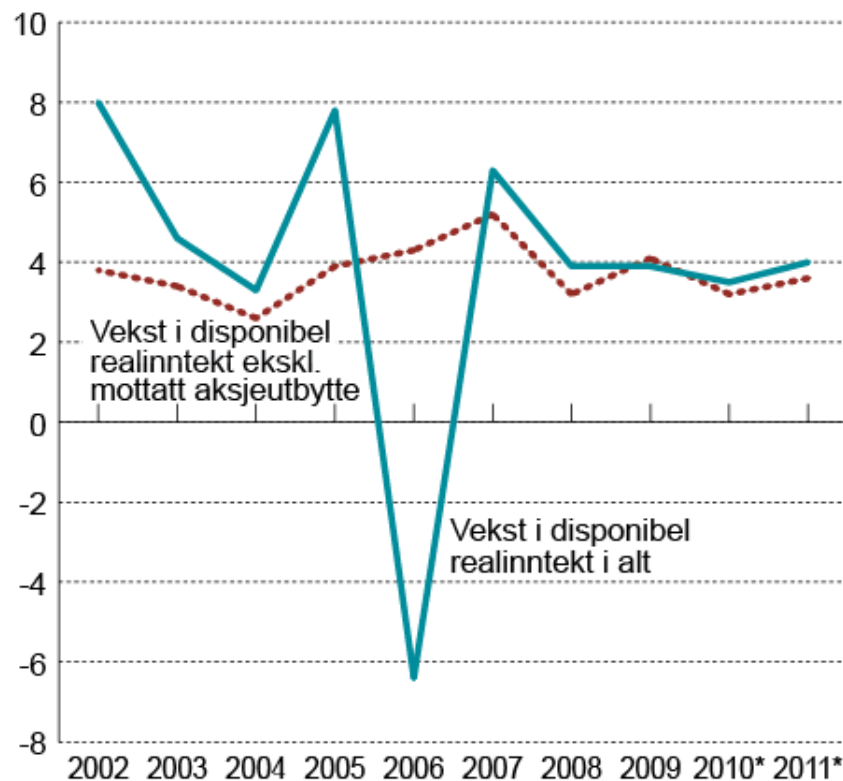
Vekst i konsumpriser, KPI og KPI-JAE.
Prosentvis vekst fra samme kvartal året før

Husholdningenes inntekter

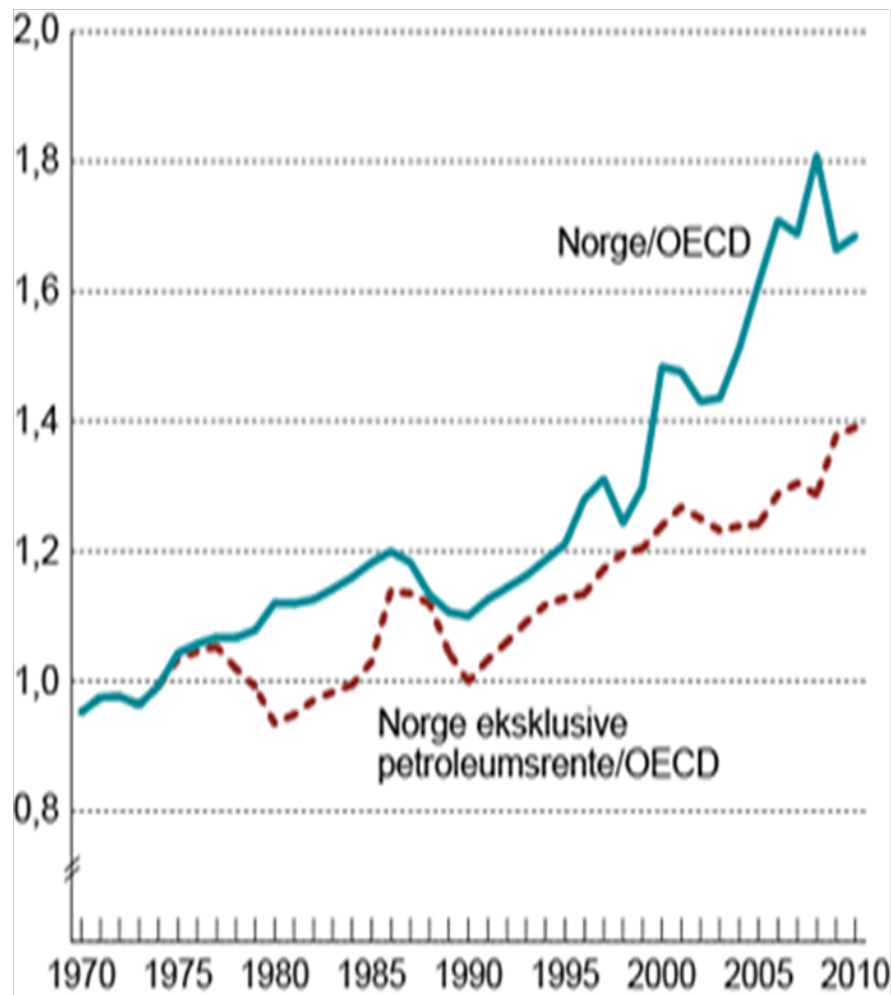
- Høy vekst i disponibel realinntekt i 2011
- Reallønn etter skatt økte i gjennomsnitt med 3 prosent fra 2010 til 2011, mot 1,1 prosent året før. Endring i KPI-veksten viktigst, men også økt lønnsvekst i 2011

Vekst i husholdningenes disponible realinntekt. Prosentvis endring fra året før

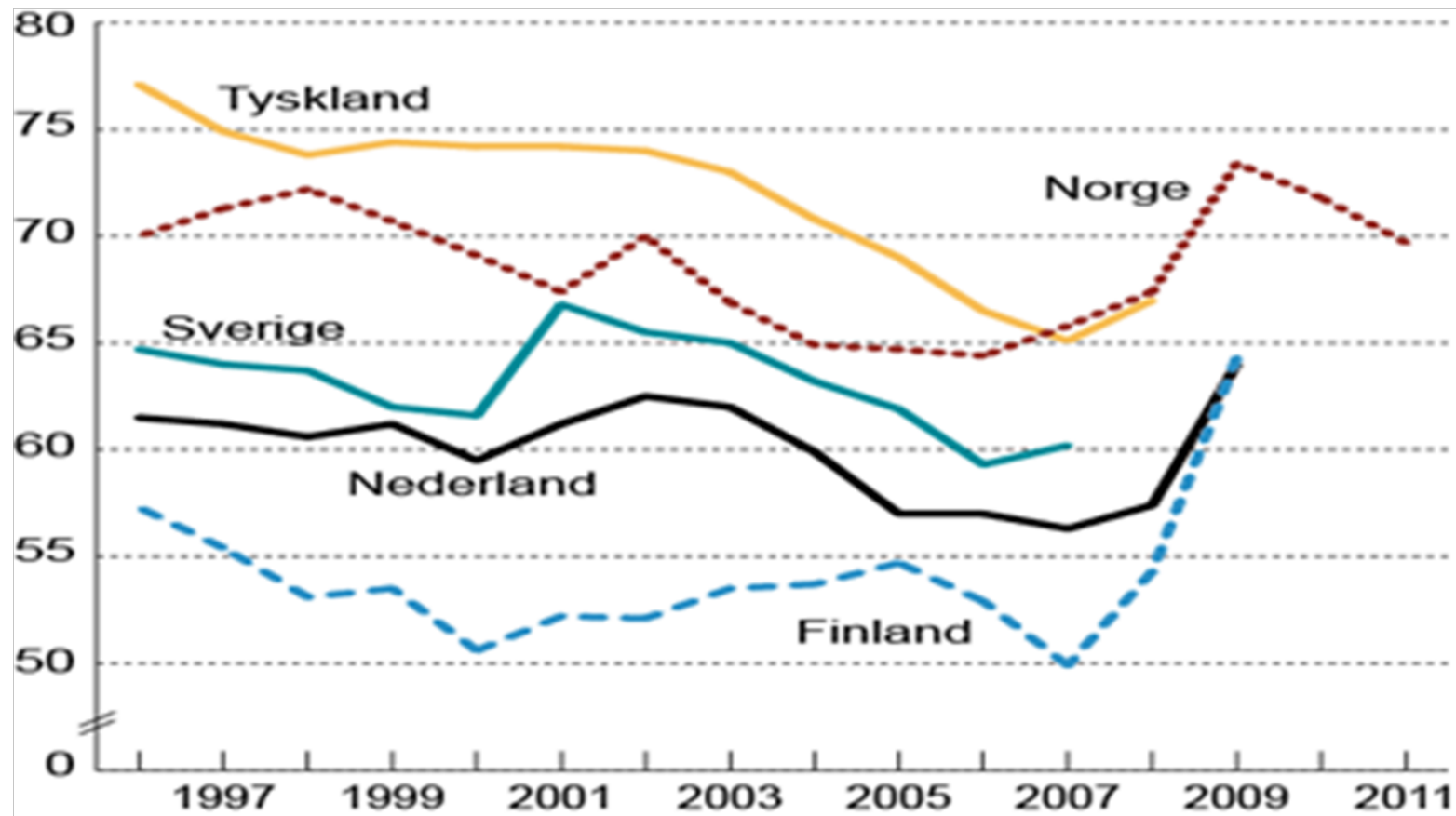

God konkurranseevne for Norge – lav ledighet, høy inntektsvekst, store overskudd på driftsbalansen

- BNP per capita regnet i kjøpekraftjusterte priser øker mye i Norge i forhold til OECD-snittet
- Det gjelder også når vi tar ut ekstrainntekter fra petroleumsvirksomheten
- Inntekter for noen er kostnader for andre. Høy reallønnsvekst i Norge svekker konkurranseevnen for industri mv.

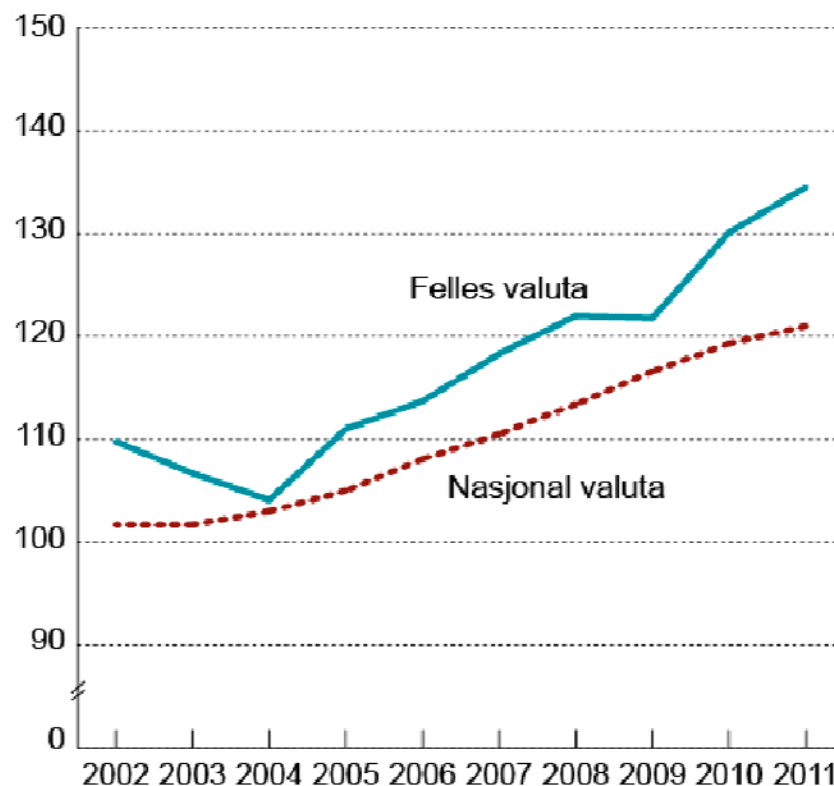
Stabil lønnskostnadsandel i industri = hovedkursen for lønnsdannelsen

Konkurransesevnen I

- Stabil lønnskostnadsandel er ingen garanti for at den kostnadmessige konkurranseevnen er uendret
- Den kostnadmessige konkurranseevnen har svekket seg over tid
- Norske lønninger øker mer enn hos handelspartnerne
- Krona har også styrket seg
- Altså har priser på norske industrivarer steget relativt til konkurrentlandenes

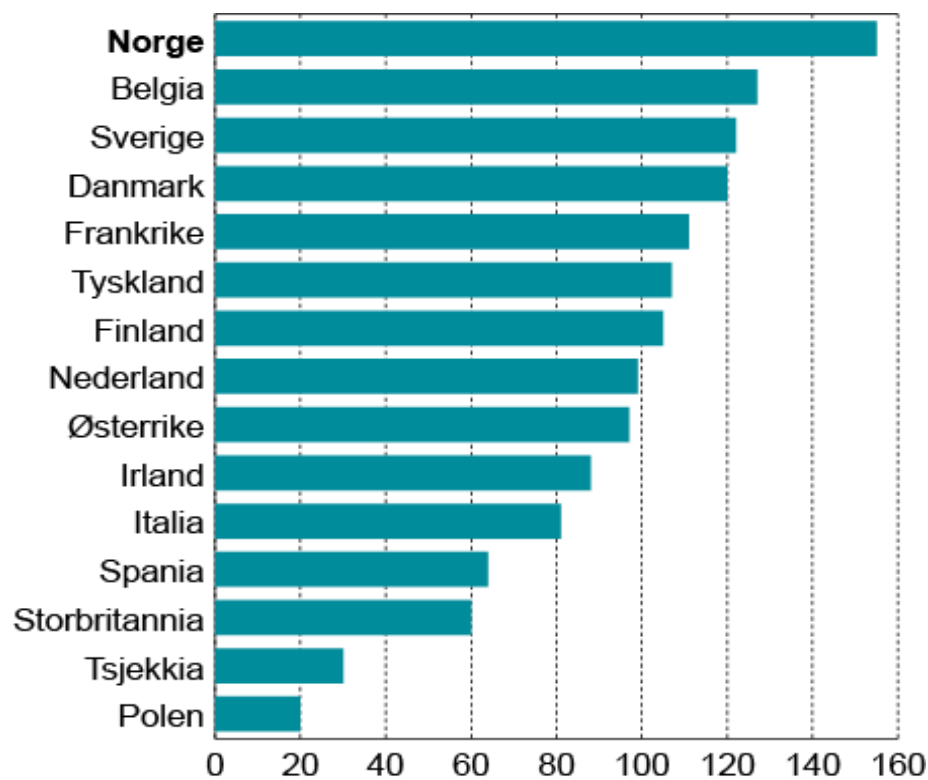
Relative timelønnskostnader i industrien.
1995=100

Konkurranseevnen II

- Gjennomsnittlige timelønnskostnader i industrien 55 prosent høyere enn hos handelspartnerne
 - For arbeidere er forskjellen anslått til 57 prosent
 - Forverring på 3,7 prosent i 2011 hvorav knapt 2 prosentpoeng skyldes endring i kronekurs

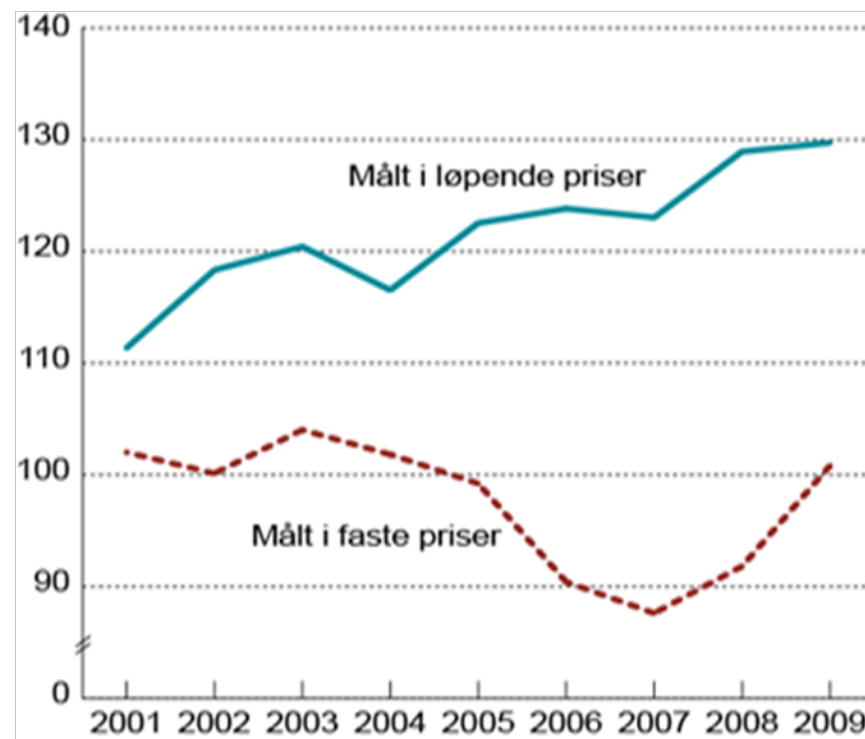
Lønnskostnader per timeverk i norsk industri i forhold til handelspartnerne. 2011. Handelspartnerne =100.

Konkurransesevnen III

- Bedring i relativ **produktivitet** i norsk industri i forhold til handelspartnere siden 2007. Stabilt siste tiår
- Høyere **prisvekst** på norske produkter gir bytteforholdsgevinst for industrien

Relativ utvikling i bruttoprodukt pr. timeverk i industrien, faste og løpende priser i felles valuta. Indeks 2000=100.

Hovedpunkter i rapporten

- Høy reallønnsvekst i 2011
 - 4,3 prosent nominell lønnsvekst
 - 1,2 prosent KPI-vekst
 - Jevn lønnsvekst mellom områder
- Utvalget anslår en vekst i konsumprisene fra 2011 til 2012 på om lag 1¼ prosent
- God konkurranseevne for landet – kostnadsproblem for industrien
- Makroøkonomiske utsikter
 - Ingen krise i Norge, men moderat vekst
 - Fortsatt stor usikkerhet internasjonalt